

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้ำตกโดนลาดตลอดจนสภาพปัญหา ข้อจำกัด และการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้ำตกโดนลาดของประชาชนในตำบลคลองหรั่ง อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา โดยทำการศึกษาสภาพการจัดการสภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนในตำบลคลองหรั่ง ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์เพื่อให้ได้ยุทธศาสตร์ การพัฒนาและการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เหมาะสม อันจะเป็นรูปแบบการพัฒนาและการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้ำตกโดนลาด ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชากรในตำบลคลองหรั่ง อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา รวมทั้งสิ้น 6 หมู่บ้าน จำนวน 1,055 ครัวเรือน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านคลองหรั่ง ที่ตั้งของน้ำตก	มีประชากร	747 คน	162 ครัวเรือน
หมู่ที่ 2 บ้านแม่เป็ยะ ที่ตั้งของที่ทำการ อบต.	มีประชากร	886 คน	252 ครัวเรือน
หมู่ที่ 3 บ้านใหม่	มีประชากร	679 คน	217 ครัวเรือน
หมู่ที่ 4 บ้านแซะ	มีประชากร	343 คน	99 ครัวเรือน
หมู่ที่ 5 บ้านตันปริง	มีประชากร	862 คน	226 ครัวเรือน
หมู่ที่ 6 บ้านปลักทิง	มีประชากร	342 คน	99 ครัวเรือน
รวมประชากร		3,859 คน	1,055 ครัวเรือน

ที่มา : ทะเบียนราษฎรอำเภอนาหม่อม ข้อมูล ณ วันที่ 5 ตุลาคม 2546

กลุ่มตัวอย่าง

ทำการสุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากร 967 ครัวเรือน โดยใช้สูตรในการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้ (Yamane 1967: 886)

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

$$n = \frac{1,055}{1+1,055(0.05)^2}$$

$$n = 290$$

โดยกำหนดให้ n แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N แทน จำนวนประชากรในตำบลคลองหรั่ง (จำนวน 1 ครัวเรือน เท่ากับ ประชากร 1 คน)

e แทน ความคลาดเคลื่อนที่จะยอมรับได้ (สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ ร้อยละ 5)

ดังนั้น จากการใช้สูตรข้างต้น สามารถคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้จำนวน 290 ราย อย่างไรก็ตาม เนื่องจากลักษณะของครัวเรือนมีภูมิหลังทางด้านอาชีพและเศรษฐกิจสังคมคล้ายคลึงกัน จึงทำการสุ่มตัวอย่างมาประมาณร้อยละ 50 ของ 290 ครัวเรือน ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ จึงใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 145 ราย รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ครัวเรือน (คน)
1	บ้านคลองหรั่ง	22
2	บ้านแม่เป็ยะ	35
3	บ้านใหม่	30
4	บ้านแซะ	14
5	บ้านต้นปริง	30
6	บ้านปลักทิง	14
	รวม	145

วิธีการวิจัย

1. สํารวจข้อมูลจำนวนประชากรเพื่อกําหนดหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการวิจัย
2. รวบรวมและทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
3. จัดทำแบบสัมภาษณ์ เพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูล โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้อง (Validity)
4. นำแบบสัมภาษณ์ไปทดสอบ (Pre-test) แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
5. เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 145 ราย
6. นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ
7. เมื่อได้ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและวิธีการสร้างจิตสำนึกของประชาชนในการอนุรักษ์แหล่งน้ำ และทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้ำตกโตนลาด จึงทำการวิเคราะห์ และสังเคราะห์เพื่อให้ได้ยุทธศาสตร์ การพัฒนาและการบริหารจัดการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ ที่เหมาะสมอันจะเป็นรูปแบบการพัฒนาและการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้ำตกโตนลาด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบสัมภาษณ์ในการรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบบสัมภาษณ์แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อทราบ ข้อมูลของประชากรและสภาพการพัฒนาและการจัดการน้ำตกโตนลาด ฯ ในปัจจุบัน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา การประกอบอาชีพ รายได้ บทบาทในชุมชน และสภาพของน้ำตกและการจัดการท่องเที่ยวน้ำตก โตนลาดในปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อทราบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้ำตกโตนลาดมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 4 3 2 และ 1 ตามลำดับ ประกอบด้วยคำถามจำนวน 24 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อทราบการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้ำตกโตนลาด โดยกำหนดระดับการมีส่วนร่วม 4 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย และไม่เคยเลย ซึ่งกำหนดค่าคะแนนเป็น 3 2 1 และ 0 ตามลำดับ ประกอบด้วยคำถามจำนวน 14 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคของการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้ำตกโตนลาด มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

มากที่สุด มากปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 4 3 2 และ 1 ตามลำดับ ประกอบด้วยคำถามจำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 5 เป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อทราบข้อเสนอแนะรูปแบบและการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้ำตกโดนลาด ซึ่งมีทั้งคำถามปลายปิด และปลายเปิด

การทดสอบเครื่องมือ

เมื่อผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์แล้ว ได้ตรวจสอบความถูกต้อง (Validity) ของแบบสัมภาษณ์ โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้อง แล้วจึงทำการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสัมภาษณ์ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด หลังจากนั้นนำไปหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาโดยวิธีครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยกำหนดให้ค่าแอลฟา (α) ต้องไม่น้อยกว่า .70 จึงถือว่า แบบสัมภาษณ์นี้ใช้ในการศึกษาได้ ผลการหาค่าความเชื่อมั่นพบว่า ข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้ำตกโดนลาดมีค่าแอลฟา (α) เท่ากับ .9176 ข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้ำตกโดนลาดมีค่าแอลฟา (α) เท่ากับ .9750 แสดงว่าแบบสัมภาษณ์มีค่าความเชื่อมั่นสูงพอที่จะใช้ในการศึกษารั้งนี้ได้ (ดูรายละเอียดผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นในภาคผนวก ข)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลในทุก ๆ ด้าน ผู้วิจัยจึงเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งทุติยภูมิและปฐมภูมิ โดยรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารต่าง ๆ ได้แก่ หนังสือ รายงานการวิจัย บทความ วารสาร แล้วจึงนำมาทบทวนเอกสารในส่วนของทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 145 ราย โดยใช้แบบสัมภาษณ์ในการรวบรวมข้อมูล ซึ่งต้องทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของการสัมภาษณ์ แล้วจึงดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรม SPSS FOR WINDOWS VERSION 11.0 เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อดูการกระจายของตัวแปร